

Anadolu gerçeği

Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan, dünyanın en stratejik mevkiinde, üç taraftan denizlere açılan bu cennet vatan, kolay kazanılmadı. Elde tutulması kolay olmadı. Her karış toprağı şehit kanıyla sulandı. Halen de şehitler vermeye devam ediyoruz. Mehmet Akif Ersoy'un "İstiklâl Marşı"nda dediği gibi;

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı! Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı. Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı: Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.	Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda! Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.
--	--

o **Malazgirt Marşı** (Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu)

Aylardan Ağustos, günlerden Cuma Gün doğmadan evvel iklim-i Rum'a Bozkurtlar ordusu geçti hücumu >	Yeni bir şevk ile güreledi gökler Ya Allah...Bismillah... Allahuekber
Önde yalın kılıç Türkmen Başbuğu Ardında Oğuz'un ellibin tuğu Andırır Altay'dan kopan bir çığı	Budur, Peygamberin övdüğü Türkler... Ya Allah...Bismillah... Allahuekber
Türk, Ulu Tanrı'nın soylu gözdesi Malazgirt Bizans'ın Türk'e secdesi Bu ses insanlığa Hakk'ın müjdesi	Bu seste birleşir bütün yürekler... Ya Allah...Bismillah... Allahuekber!..
Nağramızdır bu gün gök gürültüsü, Kanımızdır bugün yerin örtüsü Gazi atlarımın nal parıltısı	Kılıçlarımızdır çakan şimşekler... Ya Allah...Bismillah... Allahuekber!..
Yiğitler kan döker, bayrak solmaya, Anadolu başlar, vatan olmaya... Kızılelma'ya hey... Kızılelma'ya!!!	En güzel marşını vurmadan mehter Ya Allah...Bismillah... Allahuekber

o **Malazgirt Destanı** (Aydın Oy)

El aldılar Yol aldılar Dil aldılar Kendilerini Kıyılarda buldular. >	Bir gün Kayseri, Malatya, Bir gün Amid surları... Dize geldi tema tema Bizans'ın tekfurları.
O hızla sürürüp geldiler, Özledikleri maviyi Akdeniz'de buldular, Ege'nin melteminde Terlerini sildiler.	Bu ne yaman bir akındı, Anadolu fethi yakındı.

o **Çanakkale Şehitlerine** (Mehmet Akif Ersoy)

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi? En kesif orduların yükleniyor dördü beşi, -Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-	Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar... O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar, Vurulup tertemiz alından, uzanmış yatıyor,
--	--

Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya. >	Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker! Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer. Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhîd'i... Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi. Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın? "Gömelim gel seni târîhe" desem, sığmazsın. Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana... Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana. Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber, Sana âgûşunu açmış duruyor Peygamber.

o **Bu Vatan Kimin** (Orhan Şaik Gökyay)

Bu vatan toprağın kara bağrında Sıradağlar gibi duranlarıdır. Bir tarih boyunca onun uğruna Kendini tarihe verenlerindir. >	Tutuşup kül olan ocaklarından, Şahlanıp köpüren ırmaklarından, Hudutlarda gazâ bayraklarından Alnına ışıklar vuranlarıdır.
Ardına bakmadan yollara düşen; Şimşek gibi çakan, sel gibi çoşan; Huduttan hududa yol bulup koşan; Cepheden, cepheyi soranlarıdır.	İleri atılıp sellercesine; Göğsünden vurulup tam ercesine; Bir gül bahçesine girercesine, Şu kara toprağa girenlerindir!
Tarihin dilinden düşmez bu destan, Nehirler gazidir, dağlar kahraman, Her taşı bir yâkut olan bu vatan Can verme sırrına erenlerindir.	GÖKYAY'ım ne desem ziyâde değil, Bu sevgi bir kuru ifâde değil, Sencileyin hasmı rüyada değil, Topun namlusundan görenlerindir.

o **Bir Yolcuya** (Necmettin Halil Onan)

Dur yolcu: Bilmeden gelip bastığın Bu toprak, bir devrin battığı yerdir. Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın Bir vatan kalbinin attığı yerdir. >	Bu ıssız, gölgesiz yolun solunda Gördüğün bu tümsek, Anadolu'da İstiklâl uğruna, namus yolunda Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.
Bu tümsek, koparken büyük zelzele, Son vatan parçası geçerken ele Mehmed'in düşmanı boğduğu sele Mübârek kanını kattığı yerdir.	Düşün ki, haşrolan kan, kemik, etin Yaptığı bu tümsek, amansız çetin Bir harbin sonunda bütün milletin Hürriyet zevkini tattığı yerdir.

Mithat Cemal Kuntay'ın ifadesiyle;

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır

Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandır."

derken, bu vatani bize miras ve emanet bırakan tüm şehitlerimize, vatan uğruna ölmeye devam eden "Mehmetçik"lere selâm olsun! Bu ülkenin güvende olması için, gelişmesi için gayret gösterenlere, alın teri dökenlere de helâl olsun!

Bizim çocukluğumuzda iç Anadolu'da kışın çok kar yağardı. Her tarafı örten kar tabakası ancak ilkbaharla birlikte erimeye başlar ve yazın kuruyan derelerden bile sular çağıldardı. Abdurrahim Karakoç "**Anadolu Sevgisi**" şiirinde dumanlı dağları, coşkunu akan dereleri, tabiatla birlikte insanlarda da başlayan faaliyetleri anlatır:

Sen bizim dağları bilmezsin gülüm, Hele boz dumanlar çekilsin de gör. Her haftası bayram, her günü düğün,	Bilmezsin ovalar nasıldır bizde; Kağınlar yollarda, yoncalar dizde... Saydıklarım damla değil denizde,
--	--

Hele yaylalara çıkılsın da gör. >	Hele bir ekinler ekilsin de gör.
Görmedin sen bizim mavi suları, Karlar eriyince kırar yuları... Köptük olur beyaz, sel olur sarı; Hele taştan taşa dökülsün de gör.	Sen bizim köyleri görmedin ki hiç, Yolları toz, çamur, evleri kerpiç. O kirlî kabukta, o en temiz iç; Hele bir yakından bakılsın da gör.
Anlamaz, bilmezsin sen bizim halkı, Sevgiyi bulasın, yakına gel ki... Kalıplar gerçeği göstermez belki Gönül perdeleri sökülsün de gör.	

Dumanlı dağları, derin vadileri, ormanları, ırmakları, ovaları, yaylaları, bitkileri, meyvaları, köyleri, insanları, tarihî eserleri, farklı kültürleri, yedi iklimi, aynı anda dört mevsimi yaşaması ile çok zengin bir coğrafyadır Anadolu.

“Dağların yüksek olduğu yerde nehirler derindir.” (Çin Atasözü)

- o **Fırat** (Hüseyin Çelikcan)

Munzur dağlarının karı var sende Nice geçitlerin yarı var sende Dadaşın halayı, barı var sende >	Neden bozkırlara bakarsın Fırat? Niçin yadellere akarsın Fırat?..
Muratla el-ele verdiğin yerde, Bingöl nerde kalır, Tunceli nerde? Kurak topraklara kolların ser de,	Bal yapsın boş gezen arılar Fırat! Yeşile çevrilsin sarılar Fırat!..
Elazığ’da ışık, Keban’da göl ol! Malatya’da kaysı, Antep’te gül ol! Dol Adıyaman’ın, çevresine dol!..	Sürmeli gözlerin bakışı Fırat İssız vadilerin nakışı Fırat!..
Yıllardır ümitle bakarım sana Daha nice adlar takarım sana Aşıkım türküler yakarım sana	Köyümde, kentimde, ilimde Fırat! Gözümde, gönlümde, dilimde Fırat!..
Bir gece yarısı, bir sabah erken, Yaylalardan, çöle doğru giderken.. Nizipte bizlere vedâ ederken;	Acıdır neşenin sönüşü Fırat! Olmaz mı bu yolun dönüşü Fırat?.

- o **Türkiyem** (Ali İhsan Hacıhaliloğlu)

İnce ince minareden ezanın Yanık yanık türkü söyler ozanın, Genç, ihtiyar, çoluk-çocuk kızanın Türklük yurdu, mertlik yurdu Türkiyem. >	Kars kalesi yiğit yurdu aşılmaz, Erzurum’da dadaş vardır geçilmez, Sivas’ına billah paha biçilmez, Nene Hatun sende yatar Türkiyem.
Erciyes’in duvağı var açılmaz, Kırşehir’in güzelleri seçilmez, Kartal olsan Ankara’dan uçulmaz, Türkün kalbi burda atar Türkiyem.	Eskişehir düz ovada kurulu, Söylen herkese Yunus Emre buralı, Öldü diyor Çamlıbel’in kuralı, Abant gölü bize küs mü Türkiyem?
İzmit’in var şirin şirin tepeli Darıca’nın kirazları küpeli Unutmadım seni ama Kocaeli	Erenköy’de bülbül sesi dinlesem, Çamlıca’dan şöyle bir an ünlesem, Kadıköy küser mi acep gelmesem?

Köyün, kentın bir can gibi Türkiyem.	Küsmeye aman, kurban olam Türkiyem.
Marmara’da kucak kucak otursam, Adalar’a dostlarımı götürsem, Boğaz’ına altın elmas getirsem, Güzelliğın bozar aman Türkiyem.	Beyoğlu’ndan köprüye dek yürüsem, Yorgun düşüp Haliç’e de varırsam, Eğer ki ermiş, eğer pîr isen, Eyup Sultan yol gösterir Türkiyem.
Her yerini bir bir saysam biter mi? Keşan’ın demlikleri tüter mi? Adaları versen acep sana yeter mi? Kanım, canım herşeyim Türkiyem.	Edirne’nin camiisini görseydim, Bursa’sında yüzüm yere sürseydim, Ölmeden ah, İzmir’ine varsaydım Gözüm açık gitmez idi Türkiyem.
Çanakkale, dayım-babam mezarı, Konya’sından Hak saklasın nazarı, Mersin’i var portakalın pazarı Dilim, dilim olsam sana Türkiyem.	Adana’da pamukları toplasam, Hatay desem, Gazi ile yoklasam, Diyarbakır deyip karpuz yüklesem Van gölünde soğuturdum Türkiyem.
Ağrıdağ’dan bakıp Rize’yi bulsam, Giresun’da biraz fındıktan yolsam, Samsun’da oturup bir tütün sarsam İçsem seni, nefes nefes Türkiyem.	

Yavuz Bülent Bakiler “Anadolu” şiirinde, 1940’lı yıllardaki Anadolu’nun ve Anadolu insanının içinde bulunduğú durumu dile getirmektedir:

Ben Anadoluyum... Yıllar yılı susuz kaldım, yıllar yılı aç... >	Şükrederek, kalktığım sofralarımnda Ya soğan ekmek olur, yahut bulamaç.
Hastalarım ölüm yataklarında Ne doktor yüzü gördüm, ne ilaç.	Zaman zaman nankör çıktı büyütüp okuttuğum, Gölge vermedi çok kere iktiğim ağaç...
Devlet denince hep vergi geldi aklıma Jandarma deyince kırbaç...	En gümrak ırmaklarım boşuna akıp gitti Üç beş adım ötesinde toprağım vardı kıraç.
Gittim, yiğitçe döğüşüm gazâ meydanlarında Ne tak-ı zaferler istedim, ne taç...	Savaşta çiğnetmedim hilâli düşmanlara Barışta düştü üstüme gölge gölge haç...
Yolsuz, okulsuz köylerim, kasabalarım hâlâ Alın terine muhtaç...	Ben Anadoluyum, acılı, mahzun; Bende bitmez tükenmez dert kulaç kulaç...

Bâkiler, “Zaman zaman nankör çıktı büyütüp okuttuğum / Gölge vermedi çok kere diktiğim ağaç...” diyerek, kendi toplumuna yabancılaşan okumuş kesime sitem eder. Türk milletinin yaşadığı kültür değışmeleri ve modernleşme yolunda attığı adımlar aydın sorununu da beraberinde getirmiştir. Öz değerlerine yabancılaşan, kendi kültüründen uzaklaşan ve söz konusu değerlere düşmanca veya istihza ile yaklaşan bir kişinin aydın/münevver olarak görülemeyeceğinde şüphe yoktur. Halktan kopuk aydın/okumuş kimselere “Anadolu Gerçeği” başlıklı şiirinde şöyle seslenir:

Yalın ayaklarınla koştu mu tarla tarla Duydu mu çıplak toprağın, çıplak insanın yasını Ağlayan kadınlarla, ihtiyarlarla Yaşadın mı bir yağmur duasını >	Boz bulanık ırmaklarda çimdin mi Kulak verdin mi yürekten kavala, saza Bir ipek seccade üstünde gibi, huzurla Durdun mu toprakta namaza?
Bilir misin köylerde akşam olunca	Geceleri süt kokan, gübre kokan evlerin

<p>Çekilir el ayak ortalıktan... Bir hüznü ay doğar karanlığa sapsarı. Başlar bir ağıt gibi suların, kapılardan Kurbağa feryatları, köpek ulumaları...</p>	<p>Topraktır hep damları, duvarı kerpiç... Seferberlik yıllarını dinlerken ürpererek Tandır başlarında uyudun mu hiç?</p>
<p>Kış günleri trenlerle geçtin mi uzak köylerden Gördün mü dehşetini, tipinin karın... Çektin mi hiç acısını istasyonlarda Tandır ekmeği satan, yumurta satan Yarı çıplak çocukların...</p>	<p>Kılığın kıyafetin sarmadı beni Söylediğin türküler bizim türkümüz değil Başka çeşmelerden doldurmuşsun tasını Yüreğinde nakış yok, acı yok bizden Bulutlar rahmetini kesmeden yavaş yavaş İnsanlar selâmını esirgemen Savuş git içimizden...</p>

Yavuz Bülent Bâkiler “**Anadolu Acısı**” şiirinde ise Türk töresi ve İslâm ahlâkından uzaklaşmış olmamıza hayıflanır ve anasının “Azerî türkülerinde” dinlediği Anadolu hayatına özlem duyar:

<p>Anadolu, Anadolu, ah Anadolu!.. Bir yanında güzellik, incelik ve nur.. Bir yanında bin yıldan beridir süregelen Toz-toprak, tezек, çamur.. ></p>	<p>İnsanlar gördüm sende: imbikten geçmiş gibi Yürelerinde sıcak, misilsiz bir merhamet İnsanlar gördüm yine: hayın, cahil, asabî Taş devrini yaşayan bir kaba kuvvet.</p>
<p>Sivas'ta, Divriği'de, Erzurum'da, Konya'da İnce sütunlar gördüm, şadırvanlar, kubbeler... Bir yanda oya gibi işlenmiş pembe mermer.. Öte yanda öbek öbek çirkin, kaba, şekilsiz Kerpiçten harabeler..</p>	<p>Bağışlayın siz de bizi vatan uğruna Şehid düşen yüzbinlerce adsız kahraman Şimdi seller bir yandan götürür toprağımı Rüzgârlar bir yandan.</p>
<p>Unutulmuş Türklüğün ceylan yürekli töresi Çiğnenmiş İslâmın koyduğu kesin yasaklar Bir avuç buğday, bir tutam ot, bir karış toprak için Konuşur mavzerler, bıçaklar...</p>	<p>Ve dul kalır kadınlar bir hiç yüzünden Vurulur gelinler telli duvaklı Bir ağıt başlar sonra yetim kalan evlerde İnce, uzun, ağlamaklı..</p>
<p>Anadolu, Anadolu, ah Anadolu. Böyle görmeseydim seni, böyle tanımasaydım Yüreğim olmasaydı binbir yerinde Yaşasaydım yine seni acı duymadan Anamın Azerî türkülerinde.</p>	

o **Bahar Günlüğü** (Mahmut Turgut)

<p>Uğraşı boşuna kardeşimin Kesmez -çalı, çırpıyı- kör nacak ></p>	<p>Dayamış sırtını ninem söğüde Bahar havasını soluyacak</p>
<p>Dere kıyısında anam çamurla Ovduktan sonra kap-kacak</p>	<p>Lavaş ekmekle -tadı başkadır eşkilinin- Çömleği tandıra koyacak</p>
<p>Zaman bulabilirse -bir ara- Yün çırpacak</p>	<p>Sıvamış babam da kollarını Kerpiçe başlayacak</p>
<p>Daha çok saman gerekli -daha çok- Toprağı yoğuracak</p>	<p>Güven olmaz, güneşe, maviliğe Yağarsa kerpiçlerimiz ıslanacak</p>

Ne kaldı ki geriye -döşemesi, merteği, kamışı-
Damı yakında kapatacak

**Biliyorum benim içindir hep çabaları
Asker dönüşü düğünümü yapacak.**

Anadolu, medeniyetlerin beşiğidir. Hz. Nuh'un Cüdi dağına oturan gemisi de burdadır, Nemrut'un ateşe attığı Hz. İbrahim'in makamı da. Hititler, Sümerler, Lidyalılar, Frigyalılar, Rumlar ve sonunda bizler için yurt olmuştur bu topraklar. Bizanslılar'ın "güneşin doğduğu yer" anlamında kullandıkları Grekçe **anatoli** kelimesi Türkçe ses uyumuna uydurularak **anadolu** adını almıştır.

Hacı Gürhan'ın "**Ben Anadoluyum**" şiiri:

"Bir yanımdan şafak sökerken bir baştan bir başa,
Her gün selam veriyor güneş kurda kuşa.

Dört mevsim bir yaşarım, yok cihanda böyle eş,
Akşam sefasında ufuklardan batıyor güneş.

İşte ben Anadoluyum, yığdım çatıktır kaşım,
Bir babanın öz oğluyum, yedi gardaşım.

Yedi oğlum var, biri Aras'tır, bir ucunda serhat,
Bir kızım var Dicle'dir, bir oğlum var Fırat.

İki ikizim var, Seyhan Ceyhan, kıskançlık verirler yâda,
Her nesneye can verilir yeşil Çukurova'da.

Bir oğlum vardır, uzun boyludur rengi kızılca,
Bir kızım vardır, kaşları hilalidir adı Sakarya.

İşte benim ben, ben Anadoluyum...

Ben Türküm, Kürdüm Zazayım, Lazım, Çerkezim, Dadaşım,
Dedik ya bir babanın oğluyum, yedi gardaşım

Ben Karadeniz'de Lazım, Hazar Denizi'nde Abazım,

Bir elimde kemeçe, bir elimde sazım.

İşte benim ben, ben Anadoluyum...

Ben Ağrı Dağı'nda güvercinim, Bitlis'te Ahlat, Van'da Gevaşım,

Ben Bingöl Dağları'na çobanım, Muş ile gardaşım.

Hakkari'de Ahmed-i Hani, Feqiye Teyran'a¹ kuşum,
Ben Cizre yollarında Mem-u Zin² ile yoldaşım.

Batman'da petrol, Diyarbakır ovasında pamuk, Melik Ahmet dükânında kumaşım,

Ben Siirt'te Koçero, Mardin'de Süryani, Antep'te şahin, Urfa'da **Halil-urrahman sofrasında aşım.**

Ben Erzincan'da Terzi Baba, Elazığ'da Gagoşum³,
Munzur'da Alevi, Sivas'ta Kızılbaşım.

İşte benim ben, ben Anadoluyum...

Ben Hatay'da Arabım, Habib-i Neccar⁴a yandaşım,
Ben Malatya, Adıyaman, ben Maraşım.

Ben Kayseri, Kırşehir, Kırıkkale, eğilmez başım,

Yozgat, Tokat, Ankara vatan duvarında taşım.

Adana, Antalya, İzmir, Bursa'dan hoşum,
Sakarya, İzmit, İstanbul aşkıylan sarhoşum.

Ege'de efe, Trakya'da Roman, Marmara'da Mamoşum

Ben yurtta sulh, cihanda barışım.

Ben Kur'an-ı Kerim ışığında çağdaşım,

Ben Anadolu erenleri Mevlana, Yunus, ben Hacı Bektaşım.

Ey sevgili kendine gel, sen bensin ben sizim,

Çanakale'de yatan binlerce kefensizim.

Beni benden ayırmak ne mümkün, aynı bedenim, aynı kemiğim, aynı tırnağım, aynı dişim,

Ben anayım, ben babayım, ben dayı, yeğenim, ben eşim.

Ya Rabbi sana arzu niyazım var, ayırma beni Hak'tan,
Ya Rab koru beni düşmanlardan, dış mihraktan.

**Otuz beş yıldır ne baharım var, ne yazım, mevsimde kışım,
Ben üzgünüm, ben kırgınım, ben ağlayan gözlerde yaşım.**

Ben Gürhan'ım, garip ozanım, bu topraklarda vatandaşım...

¹ **Feqîyê Teyran** veya **Fakî-yi Tayran** (1590-1660): Asıl adı Muhammed olan Kürt şair, masal ve destan yazarı.

² **Mem û Zîn**: Ahmed-i Hani'nin 1692 yılında yazdığı birbirine aşık olan ancak kavuşamayan iki gencin trajik öyküsünü anlatan ünlü manzum eseri.

³ **Gakgoş**: Elazığlılar için kullanılan hitap şekli, gözü pek, zalime sert, yiğit delikanlı, kardaş.

(**Dadaş**: Erzurum yöresinde kullanılır, yiğit delikanlı, dost, yaren, arkadaş, ağabey.)

⁴ **Habib-i Neccar**: Yasin Sûresi'ne göre şehir (Antakya) halkının kendisine gönderilen iki elçiyi (Barnabas ve Pavlos) yalanlaması üzerine onları desteklemek üzere üçüncü bir elçi (Petrus) gönderilmiş; halk elçileri uğursuzluk getirmekle suçlamış, fakat şehrin en uzağından koşup gelen bir adam (Habib-i Neccar) kavmine elçilere uymasını söylemiş ve bundan dolayı şehit edilmiştir. Halife Ömer zamanında 636 yılında fethedilen Antakya'da fethin simgesi olarak inşa edilen Habib-i Neccar camii, ülkemizde yapılmış ilk camidir.

- o Cahit Külebi, doğduyu köy yani **Anadolu köyleri** hakkında sohbet eder:

Senin dudakların pembe Ellerin beyaz, Al tut ellerimi bebek Tut biraz! >	Benim doğduğum köylerde Ceviz ağaçları yoktu, Ben bu yüzden serinliğe hasretim Okşa biraz!
Benim doğduğum köylerde Buğday tarlaları yoktu, Dağıt saçlarımı bebek Savur biraz!	Benim doğduğum köyleri Akşamları eşkiyalar basardı, Ben bu yüzden yalnızlığı hiç sevmem Konuş biraz!
Benim doğduğum köylerde İnsanlar gülmesini bilmezdi, Ben bu yüzden böyle naçar kalmışım Gül biraz!	Benim doğduğum köylerde Kuzey rüzgârları eserdi, Hep bu yüzden dudaklarım çatlaktır Öp biraz!
Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin! Benim doğduğum köyler de güzeldi. Sen de anlat doğduğun yerleri, Anlat biraz!	

- o Turgut Uyar; “**Türkiyem**” şiirinde “Seni boydan boya sevmişim / Ta Kars'a kadar Edirne'den” diyerek halkımızı, alışkanlık ve geleneklerimizi anlatır:

Sen Koçhisar'da tuzum, Sille'de kızım... Çift kulaklı Sürmene bıçağı belimde. Varmışım çiğ köfte yemeye Adana'ya Dadaloğlu'ndan bir koçaklama dilimde: - Şu yalan dünyaya geldim geleli...	Hey vatanım, bacım, sağdıcım, emmim Senden bir yara her yerimde. Desteye gürleşmişim Kırkpınar 'da. Durmuş da yorgunluk çıkarmışım, Bir akşam vakti Dört bardak kırtlama çayla Erzurum'da..
---	--

- o Dilaver Cebeci, “**Türkiyem**” başlıklı şiirinde Anadolu'yu bize vatan yapan değerlerden bahseder:

Baş koymuşum Türkiyemin yoluna	Düğünüm, derneğim, halayım, barım,
---------------------------------------	---

Düzlüğüne yokuşuna ölürüm Asırlardır kır atımı suladım Irmağının akışına ölürüm.	Toprağım, ekmeğim, namusum, arım Kilimlerde çizgi çizgi efkârım, Heybelerin nakışına ölürüm.
---	---

o **Adanmış Şiir (Yaşar Faruk İnal)**

Uzun tren yolculuklarında Gözüme, yüzyüze, dizdize geldiğimiz Bazan uyuklar gibi Bazan da gerçekten uyuyakalıp Kompartıman tavanlarında Yıldızlı gökleri deldiğimiz Yurttaşlarıma adadım şiirimi >	Gerçi zengin değilim Kolyelerim yok takacak boyunlarına Yurdumun güzel yüzlü apak kızlarına Zeynep'lere, Elif'lere, Fatma'lara Adadım şiirimi
İhtiyaç kuyruklarında ömür tüketen Yuvalarına kavuşma özlemiyle dolu Yüzleri belki yorgun Omuzları belki çökük Ama herşeye rağmen mutlu İnsanlarına adadım şiirimi	Fabrika çarklarına katarak alıntılarını Merinos, Defterdar, Hereke'de Kumaşlara dokuyan gençliklerini Hasan, Hatçe, Osman diye adlarını sayarak tek tek Yurdumun hamuruna göznuru katan İşçilerime adadım şiirimi
Şehirler dolusu insanlarıma Köylerime, kasabalarıma Büyük, güzel, görkemli yarınlar Adadım şiirimi.	

Remzi Oğuz Arık “**Coğrafyadan Vatana**” eserinde coğrafyanın vatan oluşunu şöyle anlatır:

Bir memleketin coğrafyası, ilk bakışta, ne kadar aşağı, ne kadar zavallıdır! Bu coğrafya, ister esrarlı dağlar, ister yalçın kayalar, ister cennet gibi ovalar, ister kuş uçup kervan geçmez bozkırlar olsun: insanın, hayvanın çiğnediği bir ölü âlemdir...

Fakat bir gün gelir, insan ve hayvanın aynı kayıtsızlıkla çiğnediği bu **coğrafya canlanır**. Eynin ve kötünün, dostun ve düşmanın, insan ve hayvanın ayağı altında boyun eğen bu gövde silkinir; uçurum uçurum derinleşir, zirve zirve heybetle dikilir. Sıtma renkli bozkırın bitkin, teslim olmuş yüzünde bütün damarlar gerilir ve toprak, yarık yarık, obruk obruk bir ejderha ağzı gibi açılır. Her elin uzanıp devşirdiği meyvalarıyla, ekinleriyle herkesin olan bir güzelin zavallılığını hatırlatan gümrak ovalar bir kasırga sahnesine döner: Her dal bir kargı, her tâne bir kurşun, her ince su kanlı bir bataktır. Hülâsa bu cansız coğrafya bütün varlığıyla şahlanır, geçilmez uçurum, aşılmaz sınır olur. İnsan, o vakit, güzel olarak, büyük olarak kimi varsa ve insan topluluğu eyi olarak, sevgili olarak neyi yetiştirmişse bu uçurumların başına, aşılmaz sınırlara yollar. **“Boştur, verimsizdir, sarptır, çöldür” diye horladığı, kayıtsızca çiğnediği bu toprakların her adımına, anaların ve illerin özene özene hazırladığı zekâlarını, yiğitlerini hesap aramadan kurban verir.**

Çiğnenen şey, baş tâci olmuştur; cansız ve tarafsız coğrafya vatan olmuştur...

Şu üstünde bulunduğumuz toprakta dokuzyüz yıldan beri doğanların ölüp bu toprağa gömülenlerin sayısını kim bilebilir? Bir arşınlık yerini sulayan yiğit kanının, göz yaşının, alın terinin, göz nûrunun, zekâ nûrunun hesâbını kim yapabilir?...

Hâtıraların yumağı: Buna târih diyoruz. Yaşayan nesiller bu yumağı çözerler, çözerler, şuurlarının gergefinden işlerler: vatan denen büyük gerçek böyle doğar.

Târimizin öğrettiği ilk hakikat, bu vatani kurmanın kolay olmamış bulunduğuudur. Üstünde bugün seleserpe gezdiğimiz bu topraklar, “Vatanımız” olabilmek için Türkmen, yetiştirdiği en seçme yiğitleri, en sevdiği, üstüne titredikleri zekâları, dokuzyüz yıldır buralarda eritmiş, buralara akıtmış bulunuyor...

Demek; Oğuz Boylarının, yâni bu vatani kurup onu Beylikler, İmparatorluklar olarak yaşatanların, Önyasya’da, hele Anadolu’da uğradığı türlü suykastlara rağmen ayakta kaldığı, erimediği; tarihimizin öğrettiği ikinci hakikattir...

Târihimizin öğrettiği üçüncü büyük hakikat: Oğuz Boylarının Önyasya’yı ele alması; şarkı, hele İslâm dünyâsını kurtaran eşsiz bir müdahâle olduğudur...

Yavuz Bülent Bâkiler, “Üsküp’ten Kosova’ya” kitabını şöyle tamamlar:

“Anadolu’da hür ve müstakil yaşamak için Rumeli’yi unutamayız!

Balkanlarda neden yenildik? Rumeli’den nasıl çekildik? Koskoca bir imparatorluğu nasıl dağıttık?

Bu sorunun cevabını bilmeden, öğrenmeden Anadolu’da yaşayamayız. Anadolu’da kalamayız.

Anadolu, Anadolu, Anadolu! **Anadolu’yu sevmek, Anadolu’yu düşünmek, Anadolu’yu bütün ayrıık otlarından temizleyerek yüceltmek elbette kara sevdamız.**

Ama yüreğimiz, dünyanın neresinde olursa olsun, Türk olan, Türkçe konuşan, Türk gibi yaşayan ve Türk gibi düşünen topluluklar için de çırpıyor.”

o **Bizim Türkümüz** (*Yavuz Bülent Bâkiler*)

Bizim türkümüzde gurbet var artık Hasret var, yürek var, toprak var balam Gönlümüzü sımsıcak alan topraklar Tiyan-Şan, Kadir-Gan, Dağlarına dek uzar Kim demiş vatanımız Edirne’den - Kars’a kadar >	Balkanlarda büyük, öksüz kubbeler Minareler, şadırvanlar, kervansaraylar Bizi söyler, anlatır Mimar Sinan’dan beri Üsküpte, estergon’da, bir atar damar gibi Davullar, zurnalar ve serhat türküleri...
Yüzyıllardan beridir Altaylardan Tuna’ya Bizim türkülerimizdir söylenen Konuşulan dil, bizim dilimizdir Renk renk, nakış nakış uzayan toprak değildir Kilimlerimizdir...	Yeni bir dağ gibi, bir dev gibi doğrulacağız Yeni bir ruh doğacak toprağımızdan Taniyacak bizi dünya yeniden heyecanla Burma bıyığımızdan, kalpağımızdan.

o **Azerbaycan Yüreğimde Bir Şahdamardır** (*Yavuz Bülent Bâkiler*)

Kuşluk vaktine kadar geceler boyu Savrularak okuduğum yine Şehriyar... Ala ceylanlara benzer hep Azerî türküler... Dinlediğim tar. >	Ayrılmaz başımdan, bırakmaz beni artık Selâmsız, sabahsız bir efkâr... Ve yüreğim bin yıllık destanlarla tutuşur Büyük Azerbaycan kadar.
Azerbaycan çiğnenmiş bir kanlı güldür Bir gönüldür bir daha, bir daha kurşunlanmış... Ki hâlâ durmadan, dinmeden kanar. Azerbaycan; bir kanlı duvar ardında Taşsız, yazısız, isimsiz, ama dipdiri Binlerce kanlı mezar...	Geçen zaman üstüne, dökülen kan üstüne Kılıç-kalkan üstüne Ve ağzı köpüren yeledi atlar üstüne Benim bir yeminim var.
Azerbaycan yüreğimde bir şahdamardır. Ben Yakub gibiyim uzun yıllardır Onda Yusuf’umun kokusu vardır. Ve hasreti gönlümde büyük Türkistan kadardır. Ayettir kitabımda, bayrağında rüzgârdır Azerbaycan yüreğimde bir şahdamardır.	Şimdi Azerbaycan’da mevsim bahardır... Ama türküleri yine baştanbaşa efkârdır... Düşlerime yağın kardır... Boynu bükük bir diyardır... Yardır... Ağzı köpüren atlar üstüne yeminim vardır Azerbaycan yüreğimde bir şahdamardır.

o **Türkistan** (*Yavuz Bülent Bâkiler*)

Tiyan şan-Kadirgan ufuklarından	Posbıyıklı avcuların mavzerleriyle
---------------------------------	------------------------------------

Dinlediğim ozanlarla Üçbin yıllık destanlarla Yine Türkistan'ı andım. >	Vurulan kırk yerinden Bir yavru ceylana yanar gibi derinden Ana Türkistan'a yandım.
Geldi kuruldu gönlüme, Ahmed Yesevî pirimiz Osman Batur'a kadar anlattı birer birer Ben de bütün Horasan Erleri'yle beraber Yenibaştan Türkistan'a inandım.	Rüzgârlarla savrulurken sessiz sedasız Irmaklarla akarak Uçup giden güzelim kırlangıçlara bakarak Türkistan'ı hür sandım.
Görmeden, göstermeden Taşkent'i, Buhara'yı Urumçi'ye varmadan atsız-pusatsız... Bir başıma yorgun-argın, kolsuz-kanatsız Türkistan'a dost gönüller kazandım.	Tanrım, bir gün acaba diyebilecek miyim: Vuslatın yüzüme nakışladığı nurla Bir komşu bahçesine uzanır gibi huzurla Türkistan'ın toprağına uzandım.

Stalin'in Türk aydınlarına yönelik başlattığı susturma hareketi sonucu 1938 yılında şehit edilmiş özbek şair Abdulhamid Süleyman **Çolpan**'a kulak verelim:

Külgen başkalarıdır Yığılan menem Oynayan başkalarıdır İnleyen menem Erk erteklerin işitken başka Kulluk koşugun tinlegen menem Başkada kanat bar, kökke uçadır Şahlarga konadır, bağda yayraydır Sözleri sadefdek, tavuşu naydek Kuyini her yerde elge sayraydır Mende de kanat bar, lakin bağlangan Şah yokdur, bağ yokdur, kalın duvar bar Sözleri sadefdek, tavuşu naydek Kuyim bar, unı da duvarlar tingler Erkin başkalarıdır, kamalgan menem Hayvan katarında sanalgan menem.	Gülen başkalarıdır, Ağlayan benim Oynayan başkalarıdır, İnleyen benim Mutluluk masallarını işiten başka, Esaret türküsünü dinleyen benim. Başkalarında kanat var, göğe uçar Dallara konar, bağda yayılır Sözleri sedef gibi, sesi ney gibi Şarkısını her yerde söyler. Bende de kanat var, lakin bağlanmış Bağ yoktur, dal yoktur, kalın duvar var Sözleri sedef gibi, sesi ney gibi Şarkım var, onu da duvarlar dinler Mutlu olan başkalarıdır, hapsedilen benim Hayvan katarında sayılan benim.
--	---

- o **Dilek** (*Munis Faik Ozansoy*)

Yurdumda bir evlek toprak isterim, -Yayla olsun, yamaç olsun, düz olsun... Orada bir ömür kalmak isterim, -Yaz, kış olsun, bahar olsun, güz olsun. >	Bir dam altı, gece barındıracak, -Daldan, sazdan yapma bir çardak olsun. İçinde kütükler yanan bir ocak, -Yünden veya ottan bir yatak olsun.
Çardağı sarmalı bir çiçek dalı, -Salkım olsun, gül olsun, leylâk olsun. Yakınlarda bir de su bulunmalı, -Deniz olsun, göl olsun, ırmak olsun.	Ekmeğim topraktan, suyum ırmaktan, -Katığım kâh zeytin, kâh peynir olsun. Mutluluk duyayım nefes almaktan -Dost güvenilir, düşman bilinir olsun.
Tanrım başka bir şey ister değilim, -İçimde ne bir hırs, ne bir kin olsun. Yolumu beklesin, akşam sevgilim -Bence güzel, ellerce çirkin olsun.	

o **Suyu Arayan Adam** (*Şevket Süreyya Aydemir*)

“Bir adam vardı. Suyu arıyordu. Toprağı üç lula, beş kulaç kazdı. Suyu bulamadı.

On kulaç, on beş kulaç kazdı. Gene bulamadı.

Sonra yerin derinliklerinde kara kaya tabakalarına rastladı. Yeise düştü, gücü sona erdi ve suyu bulmaktan ümidini kesti. Fakat bir ses ona:

- Daha derinlere in, daha derinlere! dedi.

Daha derinlere indi ve suyu buldu.” (*Rama Krişna*)

Şevket Süreyya, hayat hikâyesini anlattığı kitaba bir yangınla başlar. “Çocukluğuma ait ilk hatıram bir yangındır. Ben bir sınır şehrinde (Edirne’de) doğdum. Evimiz bu şehrin en kenar mahallesindeydi. Bu mahalleden, şehrin doğusunda uzanan sırtlar üzerinde küçük bir köy görünüyordu. Yangın bu köydeydi.

Yangın, bir kaza eseri değildi. Rum çeteciler, daha çok Bulgar çeteciler zaman zaman köyleri, çiftlikleri basarlardı. Harmanları, ağılları ateşe verirlerdi. Dağa adam kaldırırlardı. Baskınlar, çarpışmalar olurdu...”

Kitabın son sayfasını ise şöyle tamamlar: Size anlattığım hayat hikâyeme bir isim bulmak lâzım? Buldum: “**Suyu Arayan Adam**”.

Hikâyem bir yangınla başlamıştı. Ama şimdi serin bir su başındayım. Ağaçların gölgelediği, çiçeklerin açtığı, kuşların ötüştüğü bir su başında. Hatta şimdi bana öyle geliyor ki, bütün ömrüm boyunca aradığım su, belki de buydu.

Bu su, bazen masum bir hayal, bazen bir gençlik rüyâsı, bazen ideal, bazen aşk şeklinde beni arkasından koşturdu. Bazen onu kaybettim. Bazen buldum sandım. Ama onu her zaman aradım. Bu arayışta aldanişlarım da, inanışlarım kadar güzeldi.

Çiftlik bendinin şelâlecüğünde **Kayaş çayının** suları çağıl çağıl akıyor. Yeşil salkımsöğütlerin sulara değen dalları, akıntıların yumuşak dalgacıkları içinde yıkıyorlar.

Her tarafta oluşun, hareketin, derin, canlı ahengi var. Suların çağılına kuşların cıvıltısı karışıyor. Bu, bir musikidir. Sanki âlem bu musikinin ahengine uyarak, bir renk, name ve ziya cümbüşü içinde çalkanacaktır. Kâinat ebedi raksına, sanki bu musiki içinde devam edecektir.

Epiktetos haklı:

“- Allah’ın bize verdiği en büyük nimet, malik olduğumuz halde, **malik olduğumuzu bilmediğimiz kuvvetleri**, bir gün kendimizde bulmak kudretidir.” Ve gene onun dediği gibi:

“- **Huzurun bir pahası var.**”

Evet, onu ödemek lâzım. **Benim ödediğim paha, hayatımın hepsidir.** Ama bundan üzgün değilim. Ödediğim bedel, ulaştığım kaynak için çok değerlidir. Çünkü bu kaynağın başında ben, yıllar yılı kaybettiğim en değerli şeyi, yani **kendimi buldum.**

Bir göçmen çocuğu olan, Balkan Savaşları öncesi annesi ve bir ağabeyini kaybeden, diğer ağabeyinin Sarıkamış’ta şehit düşmesi üzerine gönüllü olarak savaşa katılıp Kafkasya Cephesinde yaralanan, Batum’a gidip Komünist Parti’ye giren, Moskova’da iktisat eğitimi alan, Türkiye’ye dönünce komünist fikirleri yaymaya çalıştığından on yıl hapse mahkum olan, eğitimci ve iktisatçı olarak çeşitli devlet görevlerinde bulunan, emekli olduktan sonra kendisini yazarlığa veren Şevket Süreyya, **aradığı suyu Anadolu topraklarının derinliğinde bulmuştur.**

o **Nisan 1971** (*Hâmit Macit Selekler*)

Nisan, dalda yeşil, bulutta beyaz, İzmir’de renklerin coşkunluğudur. Mersin’de ansızın geliveren yaz; Erciyes dağında tüten buğudur. >	Türkiyem, baharın öz çocuğudur, Sen varsın, biz varız, umutta beyaz, Bir çağrı sesi var; sevginde huzur Ve bakışlarında gülüveren yaz!
Andolsun sularda ışyan güne, Sabaha, öğleye, akşam üstüne,	Güzelliğin için sana andolsun! Toprağım, vatanım, yurdum, sevgilim,

○ **Vatan** (Nurettin Özdemir)

Vatan Sevgisini, yüreklerinin sıcaklığında bir gül gibi büyüten sevgili kızlarım Emine ve Aslıhan'a sevgilerimle.

Vatan;	Antalya'da bir mavi su, Posof'ta bir çorak tarla, Gümüşhane'de bir yemyeşil bahçedir.
Vatan;	Sivas yaylasında Yıldız bakışlarıyla aydınlanan İp-İSSİZ bir gecedir.
Vatan;	Kelkit'te bir kardeş mezarı, Zonguldak'ta bir maden işçisi, Rize'de çay toplayan bir gelin, Ve seccadesinde namaz kılan bir ihtiyar annedir.
Vatan;	Aydın tebessümüyle Aslıhan Duru bakışlarıyla Emine'dir.
Vatan;	Küçük ellerinin avuçladığı Sade bir toprak parçası değil, çocuğum. Toprakla büyüyen bir kutsal düşüncedir.

● **'Bir derdim var bin dermana değişmem'** (Bekir Fuat)

Biz kimiz ve bizim için hakikat nedir? Hakikati nerede aramalıyız? Hakikate yakın durmak için insanlar ne yaparlar? Pratik olarak var mıdır bir çabaları? Bu soruların cevapları nerede?

Herkesin bir hakikat arayışının olduğunu kabul edelim. Kiminin başka bir insan tekiyle, kiminin mekânlarla, kiminin de bir türkü ile münasebete geçerek bir hakikat arayışına girdiğini düşünelim. Bireylerin ayrı, toplumların kolektif olarak içine sığınma ihtiyacı duydukları bir hakikat tarifinin olduğunu hatırlayalım.

*

Bizim hakikatimiz, varlığımızın anlamında gizlidir. Anlam ise bu toprakların insanının hafızasında -hâlâ- unutulmuş değildir. Biz hakikatimize antropolojik endişelerle bakamayız!

Şüphesiz tüm varlık Allah'ın ayetlerindedir. Biz onu yaşadığımız zamanda, bulunduğumuz yerdeki kabullerimizle 'anamlı' kesitlere ayırırız. Ve biz Müslümanlar bunu yalnızca kime kulluk yaptığımızı, kimin ümmeti olduğumuzu bileceğimiz alanlar açmak adına yaparız...

Bizim hakikatimiz annemizin duasındadır, bize bu ülkeyi anlatan, bize ölümü unutturmayan Gesi Bağları türküsündedir. Ancak annemizin duasından ve Gesi Bağları'ndan hareket etmeyi başarabilirsek yaklaşıyoruz kendi hakikatimize. Bir duayla, bir türküyle sahici bir irtibat kurduğumuz an tüm insanlığa dokunmuş oluruz. Süleymaniye'ye dokunabilirsek kendimize dokunmuş oluruz esasen. Hakikat ile aramızdaki perdeleri ancak o taşlar kaldırabilir.

Türkülerimiz, Türkçemiz, Türkiye'miz... Bunlar, bu topraklarda kendimize mahsus tarihimizin, tevekkülün, düşüncenin, tasavvurun, inancın, sanatın, hayatın nimetleridir.

Peki, Türkiyesiz bir hayat tasavvuru mümkün mü? Asla!

Çünkü insan bir şeye 'bir yerden' bakar. Her yerden bir bakış hiçbir şeyi görmez. 'Bir yer' lazım bize, ayaklarımızı basabileceğimiz bir zemin. Bize temiz bir toprak gerekli. Bizim için Türkiye, ayaklarımızı basabileceğimiz tertemiz 'bir yer.' Biz insanlığa dokunabilmek için bir yerdeyiz, Türkiye'deyiz. Bizim hafızamız bu toprakların hafızası aynı zamanda. Büyüklelimizin hafızası. Bu topraklarda öğrendik nereden başlayacağımızı, nereye gideceğimizi.

Sahih olanla irtibat kurmanın yolu Türkiye'yi sevmekten geçer.

İman, kalbe düşen bir hassasiyettir. İmanımız, kalbimizin derinliklerine kök saldığı gibi sılamızın, tüm yeryüzünün derinliklerine de kök salmalıdır.

Yeryüzü coğrafyasında başka insanlık durumları da yaşıyor. Onları da anlayıp seviyoruz elbette. Yeryüzünün dört bir yanında yaşanan insanlık durumlarına sonuna kadar bağrımızı açıyoruz, açacağız. Yeryüzü bize mescit kılındı ama Türkiye'nin bu mescidin en önemli cüzü olduğunu unutmayacağız.

Türkiye sılamızdır, vatanımızdır. Kudüs gözbebeğimizdir. Kudüs'ü seven adam güzeldir. Ama **Türkiye'yi sevmeden Filistin'i tam olarak sevebilmek mümkün değildir. Hatta Medine'yi, Mekke'yi bile sevebilmek mümkün değildir.** Bilmeden sevelemez. Çünkü ancak hakkıyla bilenler sever.

*

Bu topraklar bugün kendimizi tarif ederken kullandığımız Batılı kavramların dünyasıyla çatışmanın cereyan ettiği yerdir. Bu topraklardaki varlığımızın başka türlü bir izahını ne resmi makamlar ne alternatif tarihçiler yapabilir; ne de bunu bizlerden sonsuza kadar gizleyebilirler.

Bu toprakların hafızasında yeri olmayan kavramların kime ait olduğunu hatırlamamız gerek. Bu toprakların da bir hafızası var. Tıpkı Mekke'nin, Medine'nin, Kudüs'ün hafızası olduğu gibi. **Bu toprakların türkülerini, edebiyatını, düşüncesini severek yol alacağız. Çıkış yolumuz burada, aşkımız burada.**

- **Türkiye ve Türkler** (*Murat Bardakçı*)

Bu toprakların ismi 1085'ten, yani tâââ 11. asırdan buyana "Türkiye"dir! Türkler, Anadolu'ya resmen geliş tarihleri olan 1071'den önceki senelerde de o zamanın Bizans'ına gruplar halinde göçe başlamışlar, Anadolu Yarımadası'nın birçok yerinde Türk kolonileri kurulmuş ve bütün bu gelişler ile yerleşimlerin Malazgirt sonrasında resmîyet kazanmasının ardından "Türkiye" ifadesi yaygınlaşmıştır. **Batı dünyasında 11. asırdan itibaren hakkımızda yazılanlara baktığımız takdirde, Anadolu'dan bahsedilirken neredeyse her yerde "Türkiye" dendiğini görürsünüz.**

Bu isimlendirme, 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar devam edegelmiştir. Meselâ, **Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılış belgesi olan meşhur ve meş'um Sevres Anlaşması'nın resmî ismi "Türkiye ile Müttefik Devletler Arasındaki Barış Anlaşması"dır.** Sevres'de "Osmanlı" kelimesi geçmez, hattâ giriş kısmında da anlaşmanın taraflarından birinin "Türkiye" olduğu açıkça ifade edilmiştir. Aynı ifade, yani "Türkiye" sözü **Lozan Anlaşması'nda da mevcuttur.**

İmparatorluk döneminde devletin resmî adında hiçbir zaman "Osmanlı" sözü yeralmamıştır; resmî isim "Devlet-i Aliyye" yani "Büyük Devlet"tir. İngiltere'nin resmî adı birkaç asırdan buyana nasıl "United Kingdom" yani "Birleşik Krallık" ise, Osmanlı Devleti de hep "Devlet-i Aliyye"dir! Babıâli'nin yahut sarayın Türkçe resmî yazışmalarında devletin ismi böyle geçer, başta İran olmak üzere Müslüman doğu memleketlerine gönderilen diplomatik metinlerde de "Devlet-i Aliyye" ifadesi kullanılır ama **Osmanlı İmparatorluğu'nun batı dünyası ile yaptığı anlaşmalarda hep "Türkiye" vardır. Son dönemde diplomatik dilin Fransızca olmasından dolayı da, Osmanlı Devleti "La Turquie" diye yazılır; padişahlardan "Türkiye'nin Sultanı" şeklinde bahsedilir.**

- **İnananlar kardeşdir**

Bu ülkenin bütün ırklarını, tek ırk, tek kalb, tek insan hâline getiren İslâmiyet olmuş. Biyolojik bir vahdet değil bu. Ne kanla ilgisi var, ne kafatasıyla. Vahdetlerin en büyüğü, en mukaddesi. İster siyah derili ister sarı... **İnananlar kardeşdir. Aynı şeyleri sevmek, aynı şeyler için ölmek ve yaşamak. Türk'ü, Arab'ı, Arnavud'u düğüne koşar gibi gazâyâ koşturan bir inanç; gazâyâ, yani irşâda. Altyüz yıl berâber ağlayıp, berâber gülmek.** Sonra bu muhteşem rüyâyı korkunç bir kâbûsa kalbeden meş'um bir salgın: maddecilik. Târihin dışına çıkan Anadolu, târihin ve hayatın. Heyhat, bu çöküşte kıyâmetlerin ihtişamı da yok, şiirsiz ve şikâyetsiz. (*Cemil Meriç*)

- **"Hubbül vatan minel iman" yani "Vatan sevgisi imandandır"** diyen bir Peygamber... Peygamber Efendimiz Mekke-i Mükerrreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret ederken

Mekke şehrine bakarak “Ey Mekke! Kendi isteğimle senden göç etmiyorum. Allah’ın (C.C.) emri ile hicret ediyorum. İnşallah yine Allah’ın izni, müsaadesi ve yardımı ile ilk fırsatta sana döneceğim” demişti.

- Nazım Hikmet, “**Davet**” şiirinde toplumdaki bireylerin, ormandaki her bir ağaç gibi hür ve birlikte yaşaması için gerekli çabayı göstermeye davet eder hepimizi:

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan Akdeniz'e bir kısırak başı gibi uzanan bu memleket, bizim. >	Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak ve ipek bir halıya benzeyen toprak, bu cehennem, bu cennet bizim.
Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın, yok edin insanın insana kulluğunu, bu dâvet bizim...	Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşesine, bu hasret bizim...

- **Ben bu toprağın ilk adyım** (*Sami Boz*)

Sen beni tanımazsın, kadınım. Ben bu toprağın ilk adyım.. Ekmek kuru, Soğan acı. Çorba yağsız ama Baş tacı. Sen bunları bilmezsin, kadınım, Ben bu toprağın ilk adyım.	Ben bu toprakta yalınayak, kadınım, Üstü cıvıl. İki öküz ardında, Dönüyorum, dönüyorum, Ama asla, Ölmüyorum, ölmüyorum..
---	---

- **Susmak olur mu?** (*Mehmet Çınarlı*)

Ruhum dayan biraz daha, sabreyle ey beden! Susmak olur mu söylenecekler tükenmeden >	Bülbülle karganın sesi ayrılmaz olsa da, Kesmem ümidi, her şeye rağmen, bu ülkeden.
Elbette, gün gelir, açılır Tanrı'nın yolu; Şeytan da olsa bir süre dünyaya hükmeden.	

- **Uy Dağlar** (*Oyhan Hasan Bildirki*)

Uy anam bu yağmurlar seller uy Ve bağ bozumları Telgraf tellerinde uçan kara haberler uy Taşevi'nden Halil'i seller almış Bir kara gözlü ceylan ağlar, aman ağlar Dağlardan kopup gelen çığlar Haykırışlar aman haykırışlar Kartallara yuva dağlar Uy dağlar, dağlar aman Yıkılası dağlar Dağlar uy	Ve Taşevi'nden Halil Sellere kapılan, boğulan, yiten Halil'ler Ülkemin kadersizleri Kara yazılıları uy Uy soğan ekmeğe muhtaçlar Açlar! Açlar! Ve Taşevi'nden Halil Bir kara gözlü ceylan ağlar, aman ağlar Yıkılası dağlar Dağlar uy!
--	---

- **Dağlar** (*Arif Nihat Asya*)

Dağlar var karanlık, dağlar var beyaz, Korka korka eteğinden öper yaz; Ağrıdağ, Babadağ, Gâvurdağ, İlgaz Kubbelerdir... dolaşılır, aşılmaz. >	Tendürük'te, Kop'ta, Palandöken'de Kurtların payı var gelip geçende... Ki alırlar vermek istemesen de!
--	--

Dağlar var, tahtından inmeyen sultan Dağlar var, yapılmış bundan, buluttan... Dağlar var ki Bingöl, Binboğa, Süphan.	Bolkar'da çamların sakızı damlar... Ve bir yıldız düşer, tutuşur çamlar... Bir kızıl şehrayin olur akşamlar... Tacı olan, tahtı olan dağlar var.
Tüter Sarıçiçek, burcu burcudur, Akşamları ya mor, ya turuncudur. Ve kışın dünyanın öbür ucudur..	Sarkarken Cudi'nin karları dal dal Bağdaş kuradursun yollara Karhal! "Ferman padişahın, dağlar bizimdir;" Dedi yerde bir kurt, gökte bir kartal.
Dönmez misiniz ey yolda kalanlar; Yolcular, garipler, garip çobanlar; Allahüekber'de tekbir alanlar? Ovalar, konaklar, yollar aşırı Birbirini selâmlayan dağlar var.	Lâkin ufukları görünce yoksul Dağ yerine kubbe yapmış İstanbul; Kurşun şamdanlarda mumlar fildişi... Ki pırlıtları sularda pul pul.

○ **Çağır Karacaoğlan Çağır** (*Osman Attilâ*)

Kulak verdiğimde Turna sesine Ustam Karacaoğlan seslenir Mut'tan. İndim Toroslardan Mut Deresine, Dağlar sıyrılırdı bir bir buluttan. >	Üstte çınarlar var, altta pınarlar, Bize kısmet oldu Kaysıyla Dut'tan. Keklik gibi dağda sekme, düze in; Başın halâs bulsun çakaldan kurttan.
Dört mevsim ev kurmuş dağda, ovada; Toprak ağaç ağaç, yaprak duada. Budur niyazımız bizim dünyada Allah Türk'ü ayırmasın bu yurttan...	

○ **Uyanacaksın Bir Gün** (*Şinasi Özdenoğlu*)

Nadas akşamlarının o hoyrat ayazında Köylerimin kaderinden bahseden şairler Harman sabahlarının güneşi altında Söylenen türküler kadar güzeldiler. >	Beşiklerinin diliyle güldüğüm olmuştur. Kağnılarının diliyle ağladığım İnsanların, kavgaların benden sorulmuştur Anadolu, ey dizinden ayrılmadığım.
Uyanacaksın bir gün, uyan diye diye Derin uykulardaki vatanım, Büyük Türkiye!	

○ **Gök mavi, başak sarışın...**

Tadı, ne güzel barışın!

Fakat senin on savaşa

Değer, ey yurt, bir karışın! (*Arif Nihat Asya*)

○ **Memleket İsterim** (*Cahit Sıtkı Tarancı*)

Memleket isterim Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun; Kuşların çiçeklerin diyarı olsun. >	Memleket isterim Ne başta dert ne gönülde hasret olsun; Kardeş kavgasına bir nihayet olsun. Memleket isterim Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun; Kış günü herkesin evi barkı olsun.
Memleket isterim Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun; Olursa bir şikâyet ölümden olsun.	